

KOMUNÁLNÍ REVUE

Vše pro zeleň

magazín pro obce, města, komunální služby, realizační firmy
vychází 2x do roka, číslo 2, ročník 2022, datum vydání 20. 10. 2022

Vydavatel:

Agriprint s.r.o., Wellnerova 7, 779 00 Olomouc

Redakce:

Wellnerova 7, 779 00 Olomouc

tel.: 774 774 280, 608 975 337, e-mail: bastan@agriprint.cz

Inzerce:

Rostislav Papajk, tel.: 774 774 283, e-mail: papajk@agriprint.cz

Grafické zpracování a sazba:

Martin Tomaščík, studio@agriprint.cz

Cena 80 Kč

Předplatné 160 Kč/rok (2 čísla - duben, říjen)

Objednávky:

distribuce@agriprint.cz, tel.: 774 774 280, www.agriprint.cz

ISSN 1804-9052, MK ČR E 19967

OBSAH

Skládky bojují o důvěru samospráv	2
Stanovisko svazu měst a obcí ke stavebnímu zákonu	4
Sdružení komunálních služeb České republiky, z.s.	6
Montované haly MONT-KOVO s tradicí a historií od roku 1995	8
Nabídka i pro komunální sektor	11
Ceny energií ovlivňují ceny komodit	12
GASCONTROL sestavil technologii přimíchávání vodíku do zemního plynu	13
Geocentrum spol. s r.o. a Digitální Technická Mapa České republiky (DTM)	14
Komunální a lesní technika od společnosti Agriimport	16
Travníky s podílem jetele plazivého sebou přináší řadu benefitů	20
Kouzelný svět trav 2022	24
Cenné vlastnosti úzkolistých kostřav pro nízkonákladové travníky	26
75 let Šlechtitelské stanice v Hladkých Životicích	28
Nové tůně plné vážek!	30
Obnova lučního sadu v krajině	33
Květnatá louka v naší krajině	34
Biostimulace – nový dynamický směr	36
Synpro doporučuje: PICKMAN Efektivní, výkonný a 100% elektrick	42

Olseed, a. s.
Štítného 604/25
779 00 Olomouc
tel.: 585 411 490
tel.: 585 420 941-2
tel./fax: 585 420 944
olseed@olseed.cz
www.olseed.cz

Nabízíme vám kvalitní, široký sortiment travních osiv a jetelotravních směsí

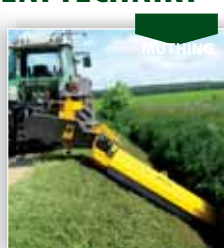
PRIMA k.s. Kroměříž

*Věrná
vé třídě*

**PRODEJ A SERVIS
ZEMĚDĚLSKÉ A KOMUNÁLNÍ TECHNIKY**

PRIMA k.s. KROMĚŘÍŽ
prodej a servis zemědělské techniky
Plešovec 13, 768 11
tel. 573 355 110, mobil 721 877 721
e-mail: servis@prima-kromeriz.cz, www.prima-kromeriz.cz

www.agriprint.cz

Nejlepší starosta ve volebním období 2018–2022 slavnostní vyhlášením vítězů.

Stanovisko svazu měst a obcí ke stavebnímu zákonu

Svaz měst a obcí by se také rád vyjádřil k několika letitým i aktuálním tématům, které na obcích a městech rezonují. Prvním z nich je stavební zákon. SMO ČR i nadále setrvává ve svém konzistentním názoru na novelu stavebního zákona.

„Trváme na požadavku zachování stavebních úřadů na obcích s rozšířenou působností a obcích s pověřeným obecním úřadem a snížení počtu stavebních úřadů na obcích se základní působností na základě diskuse s územními samosprávnými celky. Takové nastavení je podmínkou zachování dostupnosti a místní znalosti stavebních úřadů v území. K diskusi jsme opakovaně vyzývali. Bohužel, zatím k ní nedošlo,“ vysvětluje předseda Svazu a starosta města Kyjov František Lukl.

Svaz nebyl přizván do pracovní skupiny, která se podílela na přípravě novely stavebního zákona, a to i přes to, že návrh se podstatným způsobem dotýká činnosti obcí a měst. Se Svazem měst a obcí nebyl

finální návrh novely zákona projednán před jeho předložením do připomínkového řízení, byť toto není povinnost předkladatele, jednalo se o zavedenou dobrou praxi. Členské obce Svazu zastupují více než 8 a půl milionu obyvatel, což z celkového počtu obyvatelstva představuje téměř 80 %. Jedná se tedy o významného partnera v území.

„Dodnes nemáme harmonogram implementace a komunikace ze strany předkladatelů je mizivá,“ doplňuje předseda Lukl.

Způsob projednávání legislativních návrhů je podle nás v rozporu s programovým prohlášením vlády, které mluví o důkladném zvážení očekávaných dopadů i předkládání

návrhů standardní legislativní cestou před jejich předložením do vlády. Bohužel se zatím ani nepotvrzuje původní vyjádření vlády o zachování stavebních úřadů na místní úrovni.

Způsob přípravy zákona

Nově se musíme ohradit i vůči způsobu přípravy zákona o dostupném bydlení a podpoře v bydlení. Zákon připravovaly neziskové organizace, bohužel SMO ČR nebyl přizván. Předpokládá se vytvoření nových orgánů v oblasti bydlení jakožto povinnost pro obce s rozšířenou působností, které by tak musely plnit řadu dalších úkolů.

„My navrhujeme celý systém stavět spíše na institucích a kapacitách, které již jsou osvědčeny a dobře fungují, systém v maximální možné míře zjednodušit, nezavádět nové orgány a netříštit kompetence mezi

státní správu a samosprávu. Obce umí poskytovat bydlení, jen k tomu potřebují dostatečné legislativní záruky a finanční motivaci. Není možné z pohledu státu trvat na tom, aby bylo sociální bydlení, se všemi riziky, ale i výhodami, obcemi nekriticky přijímáno, aniž by jim stát nic negarantoval,“ dodává František Lukl.

Diskuze o odměňování

Dalším z témat, které mezi starosty vyvolává diskuzi, je i jejich odměňování. Iniciovali jsme dopis na pana ministra vnitra Víta Rakušana, který naše argumenty vnímá jako opodstatněné.

Co se týče rozpočtového určení daní, budeme i nadále prosazovat jeho nové přehodnocení a nový výpočet ve prospěch měst a obcí, které nesou na svých bedrech ohromnou zátěž krizového období posledních měsíců. Covidová

epidemie, nárůst cen energií a stavebního materiálu, ať už vlivem krachu řady dodavatelů energií či nově válkou na Ukrajině má na obecní rozpočty obrovský dopad.

Obyvatelé měst a obcí, kteří v nich mají sice trvalé bydliště, ale žijí v zahraničí, nejsou v přepočtech RUD bráni v potaz a města a obce tak přicházejí o velké částky.

Další komplikací pro financování investic je nastavení podmínek čerpání dotačních titulů, kdy si český stát sám na sebe plete bič, kdy státní administrativa přidává další a další podmínky, které jsou zcela nadbytečné a ani nesouvisí s účelem vydání peněz.

Komunikace je důležitá

„V tak těžké situaci, ve které se dnes ocitají česká a moravská města a obce, je důležitá komunikace mezi námi a vládou, musíme držet při sobě, závi-

sí na tom osud celé republiky. I přes tuto obtížnou situaci nezapomínáme na naše partnery a přátele, starosty ukrajinských měst, kteří jsou vystaveni zkouškám ještě větším. SMO ČR zaslala naši partnerské organizaci na Ukrajině dar ve výši půl milionu korun. Tento dar byl přijat s velkou vděčností a bude použit na podporu a krizové řízení samospráv ve válečném stavu.“ dodává František Lukl.

Svaz měst a obcí ČR inicioval dotazníkové šetření o dopadech uprchlické krize na obecní rozpočty. Z něj vzešly tři zásadní informace – města a obce financovaly výdaje ve valné většině svými finančními rezervami a personální zátěž spojenou s uprchlickou agendou pokrývaly nad rámec náplně práce svých zaměstnanců. Překvapení není, že obce o velikosti do 3 tisíc obyvatel, které nedisponují ubytovacími kapacitami se s dopady uprchlické krize setkaly jen omezeně.

Alexandra Kocková

O Svazu měst a obcí ČR:

Svaz měst a obcí České republiky je celostátní, dobrovolnou, nepolitickou a nevládní organizací. Členy Svazu jsou obce a města. Svaz měst a obcí ČR je partnerem pro vládní i parlamentní politickou reprezentaci. Podílí se na přípravě a tvorbě návrhů legislativních i nelegislativních opatření v oblastech týkajících se kompetencí obcí, a to jak na národní, tak evropské úrovni. Činnost Svazu je založena především na aktivitě starostů, primátorů a členů zastupitelstev obcí a měst, kteří se nad rámec svých povinností věnují i obecným problémům samosprávy. Svaz sdružuje více než 2 700 měst a obcí a svými členy tak čítá cca 8 milionů obyvatel České republiky. Více na www.smocr.cz a na facebooku.

SMO
SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

INZERCE

kvalitní české
Akátové altány

Akát svými vlastnostmi překonává většinu u nás dostupných dřevin. Jeho dřevo není třeba impregnovat a při využití v exteriéru má až 10x delší životnost než jehličnaté dřevo.

AŽ 50 let ŽIVOTNOST

www.akatovealtany.cz

www.kuly.cz :: Mgr. Marek Navrátilík :: (+420) 721 858 593 :: navratilik@seznam.cz

Ceny energií ovlivňují ceny komodit

Stoupající ceny energií zjednodušují rozhodování o výměně starých výbojek a zářivek za nové LED osvětlení. I k tomu lze využít připravované dotační programy.

V současné době se setkáváme se stále se zvyšujícími náklady na energii, které mají obrovský vliv na ceny veškerých komodit. Nárůst provozních a výrobních nákladů nutí podniky hledat další možné úspory a optimalizovat a modernizovat jejich provoz, aby byl schopen ekonomicky dále fungovat.

Jednou z těchto oblastí je i osvětlení, a to vnitřní (haly, chodby, kanceláře) i venkovní (parkoviště, nakládací rampy). Ještě v minulém roce mnoho firem výměně starého osvětlení nepřikládalo takovou váhu. I přes krátkou návratnost investice v rozsahu nejčastěji kolem 2-3 let firmy vzhledem k tehdejší nízké ceně energií často upřednostňovaly investice do jiných technologií a částí provozu, které v danou dobu měly vyšší prioritu.

S aktuálním nárůstem cen elektřiny na i více jak dvojnásobné hodnoty donutilo podniky pohled na osvětlení přehodnotit a dát vyšší prioritu snížení spotřeb světelné soustavy v provozech, výro-

bách a skladech. Mnoho firem je po období covidu a nyní i válečnému konfliktu, a s tím spojených problémech se zajištěním materiálů pro jejich výroby, v horších podmínkách a investice do nových technologií tak mohou být problémové. S tímto by mohl pomoci aktuální dotační program OPTAK s připravovanou výzvou Úspory energií, ve kterém lze řešit i výměnu starého osvětlení za nová úsporná LED svítidla (v interiérech i exteriérech) a zavádět řídicí systémy osvětlení.

Snížení spotřeby světelné soustavy - při použití kvalitních led svítidel se lze dostat na poloviční až třetinovou spotřebu oproti původním hodnotám. Např. Klasická sodíková výbojka má spotřebu cca 440W a lze ji nahradit svítidlem o výkonu 100-150W. U dvojzářivek se spotřebou až 140W se pak dostáváme k hodnotám kolem 40-60W. Při současných cenách

energií se tak lze dostat na návratnosti i do jednoho roku.

Posílení úspor a zároveň zvýšení komfortu užívání osvětlovaných prostor lze dosáhnout také díky automatizovanému řízení. LED svítidla umožňují plnohodnotné využití regulace a ve spojení s čidly osvitu, které snímají venkovní světlo skrze světélky, lze na pracovišti plynule regulovat výkony jednotlivých LED svítidel. Osvětlení tak bude odpovídat požadovaným podmínkám v průběhu celého dne a pracovníci nezaznamenají žádné nepříjemné skokové změny. Pohybová čidla zase mohou zjednodušit obsluhu a rozsvícení uliček či úseků, do kterých například zajíždí vysokozdvizné vozíky nebo ve kterých je nepravidelný pohyb a světla by tam měla svítit jen po nezbytně nutnou dobu. U měnicích se rozložení jednotlivých pracovišť v provozu pak oceníte možnosti změn rozdělení ovládaných skupin svítidel

a přesun jednotlivých světel mezi nimi.

Výhodou může být také možnost monitoringu a regulace dalších koncových prvků a zařízení i mimo osvětlení (jako např. topení, chlazení, větrání, světélky, čerpadla, kompresory, ohřev vody, atd.), která lze ovládat pomocí tohoto systému.

Stejný systém lze efektivně využít i ve spojení s fotovoltaikou pro dosažení co nejvyšších úspor a úrovně soběstačnosti. Spouštění zařízení ve správný okamžik a odpovídajícím výkonem nebo akumulování energie pro pozdější využití dopředu v době, kdy máme energii ze slunce, by mělo probíhat automaticky, na základě vyhodnocení různých kritérií a definovaných požadavků, která se mohou dynamicky měnit v průběhu dne i celého roku.

Pokud plánujete výměnu osvětlení, stavbu nového provozu nebo energetickou optimalizaci a automatizaci vašeho provozu a tím dosažení maximální úrovně ekonomiky provozu, je na to ta správná doba. Rádi Vám se vším pomůžeme.

Pokud by vás toto téma zajímalo blíže, rád vám s celým svým týmem špičkových odborníků (včetně takových, kteří mají zkušenosti přímo z práce pro MPO) poradím na základě vaší konkrétní situace a vašich konkrétních potřeb. Vzhledem k mým dlouholetým zkušenostem v této oblasti a vzhledem k mému mnohaletému působení ve vedení pekařských a potravinářských provozů vím, co by právě tomu vašemu mohlo nejlépe prospět. Máme za své více než desetileté působení v oblasti na kontě úspěšnou realizaci mnoha desítek projektů v inovacích i energetice. Celková výše podpory, kterou jsme pomohli v návaznosti na konkrétní projekty získat, převyšuje 1 miliardu Kč.

Ing. Petr Svoboda
psvbd@seznam.cz

GASCONTROL sestavil technologii přimíchávání vodíku do zemního plynu

Slovenští plynáři testují přimíchávání vodíku do zemního plynu a významně se na tom podílí česká firma GASCONTROL. Ve spolupráci se svým dlouholetým partnerem SPP-distribúcia, a.s. (SPPD) navrhla, sestavila a uvedla do provozu novou technologii, která může být průlomem ve využívání vodíku v plynárenské síti a dekarbonizaci zemního plynu.

Tlak na snižování emisí skleníkových plynů ale i potřeba snížit závislost na ruském plynu nutí provozovatele plynárenských sítí hledat nová řešení. Využití vodík se jeví jako perspektivní. Touto cestou se vydal i provozovatel slovenské distribuční soustavy plynu SPPD. V rámci finální fáze - projektu H2Pilot, který má Slovensko připravit na nízkemisní budoucnost, se rozhodl vyzkoušet přimíchávání vodíku do zemního plynu a ověřit jeho parametry při distribuci v menší obci. Dodavatelem know-how a technologie přimíchávání vodíku se stala moravskoslezská skupina GASCONTROL, která se dlouhodobě zaměřuje na moderní technologie v plynárenství a energetice.

Hlavním požadavkem zadavatele bylo kromě samotného návrhu způsobu a technologie přimíchávání také zajistit stabilní podíl vodíku v síti ve výši 10 %. „Využili jsme své dlouholeté zkušenosti z výroby a montáže odorizačních jednotek. Sestavení nové technologie ale museli naši pracovníci ve spolupráci se slovenskými specialisty vyprojektovat sami,“ popsal jednatel společnosti GASCONTROL Stanislav Przewczek. Náročné bylo také sehnat správné komponenty, které mají deklarované od dodavatele použití pro vodík. Celé řešení muselo projít certifikací inspekčním subjektem, kterým byl TÜV SÜD Slovakia.

V rekordně krátké době v řádu měsíců se podařilo firmě GASCONTROL při-

pravit a zkonstruovat technologii, včetně jisticího mechanismu pro zajištění kontinuálního provozu. Prvním testem funkčnosti zařízení byly tlakové zkoušky, které proběhly v květnu v Havířově za účasti SPPD a TÜV SÜD. V červnu následovala montáž přímo na místě v objektu regulační stanice ve slovenské obci Blatná na Ostrove (okres Dunajská Streda), která má přibližně 300 odběratelů. Opakovaná měření v síti potvrdila, že stanovený cíl dosažení stabilního podílu 10 % (s tolerancí ± 1 %) vodíku v zemním plynu byl splněn.

„Na základě prvních týdnů testování a výsledků měření můžeme s jistotou říci, že zařízení pracuje dle požadavků investora. Děkujeme SPPD za důvěru a za výbornou spolupráci při realizaci tohoto projektu,“ uvedl vedoucí projektu ze společnosti GASCONTROL Martin Štefánik.

Sestava pro přimíchávání vodíku je složena se tří základních částí: zdrojová stanice, regulace a ochoz regulační stanice. Systém byl navržen tak, že na výstupním potrubí DN 100 regulační stanice je provedeno vsazení ochozu se zemním uzávěrem. Součástí ochozu jsou kulové uzávěry, směšovač, který zabezpečuje správnou homogenitu směsi, plynoměr a další měřicí prvky.

Zdrojová stanice se skládá z tlakových láhví vodíku, které jsou flexibilně napojeny na rozdělovače jednotlivých sekcí. Poté vede provozní měřidlo do úseku regulace a následně je zde samostatná část „směšování“ neboli napojení

vodíkového nástřiku na ochoz výstupu z regulační stanice.

Součástí technologie H2TechMix/GC je zhotovitelem vyvinutý dálkový přenos dat na dispečink provozovatele i společnosti GASCONTROL, aby bylo možné získaná data sledovat, zpracovávat a vyhodnotit.

GASCONTROL tímto projektem získal cenné zkušenosti v oblasti vodíkových technologií a zařadil se tak mezi top firmy v oboru. V neposlední řadě získal také významnou referenci pro další plynárenské projekty.

www.gascontrol.cz

Geocentrum spol. s r.o. a Digitální Technická Mapa České republiky (DTM)

►Co znamená Digitální technická mapa pro ČR?

Technické mapy jsou důležitým datovým podkladem pro celou řadu odborných činností ve veřejné správě i soukromém sektoru. Novelou zákona o zeměměřičství č. 47/2020 Sb. byla krajům uložena povinnost vybudovat do roku 2023 DTM krajů. Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK) má návazně povinnost vybudovat informační systém digitální mapy veřejné správy, který bude pro krajské DTM a jejich uživatele zajišťovat služby, které je vhodné provozovat centrálně. Novela uložila povinnosti i dalším subjektům, mezi nimi i obcím. DTM je unikátní z hlediska jejího obsahu (základní prostorová situace, dopravní a technická infrastruktura) a vysoké přesnosti a podrobnosti (aktuálně v ČR není komplexnější mapové dílo). DTM bude spolehlivým zdrojem informací pro účely územního plánování, projektovou přípravu staveb, plánování investic, zajištění bez-

pečnosti obyvatel, krizové řízení a řadu dalších činností.

►Jak se DTM dotýká obcí?

Obce jsou vlastníkem dopravní a technické infrastruktury. Obce by měly mít zmapovanou svou dopravní a technickou infrastrukturu. Pokud nemají, mohou se pokusit využít právě projekty pro vytvoření DTM krajů a obrátit se na kraj s žádostí k novému zaměření těchto sítí. Digitální technická mapa ČR do budoucna umožní řešit velké množství životních situací občanů, zefektivnit řadu činností veřejné správy, lépe vést pasporty majetků samospráv a celkově kvalitněji řídit a plánovat rozvoj daného území.

►Vede již vaše obec technickou mapu či pasporty technické a dopravní infrastruktury v digitální podobě?

Pokud obec vede polohopisnou část technické mapy, předá ji kraji k prvotnímu naplnění. Co se týče technické a dopravní infrastruktury, mají obce provo-

zující DTM nebo pasporty sítí a komunikací sítí ve svém vlastnictví obvykle zmapovány. Hlavním úkolem pro tyto obce bude úprava současných informačních systémů (správu zpravidla zajišťují odborné firmy) tak, aby z DTM obcí byla do DTM krajů předána všechna aktuální data. Kontaktujte zástupce firmy, která vám poskytuje informační systém a ověřte si, zda umí převést data do požadovaného formátu DTM.

►Obec technickou mapu ani pasporty infrastruktury nemá k dispozici?

Obce, které nemají zpracováno podrobné polohopisné zaměření, data základní polohové situace nepředávají. Zůstává však povinnost předat údaje pro prvotní naplnění údajů o sítích dopravní a technické infrastruktury a příprava na jejich budoucí pravidelnou aktualizaci. Pro obce bez

digitální evidence sítí bude nezbytné postupně zajistit zmapování sítí v jejich vlastnictví.

►Jak postupovat dále?

Do roku 2023 by měly být vyhledány, posouzeny a případně zpracovány všechny podklady ze strany obcí. Obce by měly všechna data o svých sítích alespoň posoudit a dohodnout se s krajem či pověřeným editorem na dalším postupu a časovém plánu. Obce jsou primárně zodpovědné za aktualizaci dat o sítích dopravní a technické infrastruktury. Tuto povinnost mohou zajistit buď vlastními kapacitami, prostřednictvím svých informačních systémů, nebo ji mohou zajistit prostřednictvím externího subjektu.

►Geocentrum – jak vám pomůžeme?

Sestavíme přehled o přesnosti a úplnosti stávajících dat a společně navrhujeme řešení pro další zpracování.

Jsme geodeti a provádíme veškeré práce v oblasti inženýrské geodézie a katastru nemovitostí. Zaměříme sítě technické infrastruktury všeho druhu – v podzemí, na povrchu i ve vzduchu. Pomůžeme vám doměřit nezmapované nebo chybně zmapované sítě ve vlastnictví obce v požadované přesnosti.

Již existující data převezme od zpracovatele, provedeme kontrolu a převedeme do požadovaného formátu DTM a poté je nahrajeme do krajského portálu DTM. Dle vašeho přání data zpracujeme do webového mapového serveru. Kdykoliv pak máte přístup k vašim datům pomocí počítače.

Bližší informace a kontakt naleznete na webu: www.geocentrum.cz

GEODETICKÉ SLUŽBY

geodetické plány - vytyčování hranic pozemků - geodezie v investiční výstavbě
zaměřování sítí technické infrastruktury

PROJEKČNÍ ČINNOST

pozemkové úpravy - dopravní stavby - vodní stavby - krajinné inženýrství

MAPOVÉ ANALÝZY A TISKY

katastrální mapy s vyhodnocením vlastnictví - tématické mapy
příprava a zpracování podkladů digitální technické mapy

PASPORTY

dopravního značení - hřbitovů
průmyslových areálů - zemědělských podniků

Geocentrum, spol. s r.o.
zeměměřická a projekční kancelář
www.geocentrum.cz

VÝROBA, PRODEJ A SERVIS KOMUNÁLNÍ A ZAHRADNÍ TECHNIKY

VÝROBKY

- zametáče se sběrem i bez pro malotraktory, traktory, stavební stroje, smykem řízené nakladače, komunální vozidla
- radlice na sníh zadní pevné i hydraulicky natáčené
- čelní radlice na sníh pevné i hydraulicky natáčené
- šípové radlice pro malotraktory a traktory od 15 do 200 k
- nosiče rozmetadel na minerální hnojiva i s brzděnou nápravou
- lopaty na sypké materiály
- drapákové lopaty na hnůj, siláž a větve
- shmovače větví nebo křesly
- přihmovač radlice na krmné vozy
- packer válce a drobní válečky
- ND pro zemědělské a komunální stroje
- zvedací plošiny na zakázku

**Nový Dvůr 938,
538 03 Heřmanův Městec,
tel.: +420 469 696 509**

www.agrometall.cz

NAŠE PRODUKTY SLOUŽÍ PO CELÉ ČESKÉ REPUBLICE A V MNOHA ZEMÍCH EVROPY

Od roku 2009 má firma Agriimport Plzeň svoje obchodní a servisní zázemí v obci Líté

Komunální a lesní technika od společnosti Agriimport

V loňském roce si společnost Agriimport Plzeň připomenula jubilejní třicáté výročí svého vzniku. Firma, která začínala v Plzni jako prodejní a servisní organizace se zaměřením na malou zemědělskou mechanizaci a další stroje, má od roku 2009 svoje hlavní sídlo v obci Líté v okrese Plzeň – sever a její sortiment se od dob začátků značně rozrostl. Kromě zahradní, sadařské a zemědělské mechanizace najdeme v její nabídce také řadu renomovaných značek komunální a lesní techniky, stejně jako univerzální traktory Kubota.

Mulčovače Seppi M

Již zhruba čtvrtstoletí spolupracuje Agriimport s italskou značkou Seppi M. Tento výrobce z jižního Tyrolska se řadí mezi průkopníky výroby mulčovačích strojů zejména pro profesionální nasazení v lesnictví, zemědělství, sadech a vinicích i v komunální sféře. Firma nabízí celou řadu strojů v mnoha variantách. Osvědčené jsou její klasické mulčovače a oblíbené jsou i lesní frézy a další nářadí na zpracování potěžebních zbytků vhodné nejen pro agregaci s kolovými traktory, ale i dalšími typy nosičů. Jde o velice kvalitní stroje vhodné pro práci i v těch nejtěžších podmínkách a přitom nenáročné na údržbu a servis.

STEHR

Od roku 2018 je firma také akreditovaným dovozcem stavební techniky německého výrobce STEHR – jeho výrobky patří do světové špičky – zejména

na stabilizační frézy, grejdry a vibrační desky...

Kubota

Profesionální zahradníci, sadaři i pracovníci z komunální sféry pak jistě uvítají nabídku univerzálních traktorů osvědčené značky Kubota se skvělou manévrovatelností a širokým využitím v agregaci s nejrůznějšími nářadím. Široký sortiment malotraktorů a profi sekaček ocení nejen firmy z oblasti realizace a údržby veřejné zeleně, ale také obecní úřady, komunální služby i hobby zahrádkáři.

Lesní mechanizace

Jak uvedl pan Jiří Kadlec, prakticky od samého počátku svojí činnosti se firma orientuje kromě zahradní a hobby techniky též na nabídku lesní mechanizace. „Začínali jsme v tomto segmentu motorovými pilami a díky přibývajícím zkušenostem postupně rozšiřovali nabízený

Jednatel společnosti pan Jiří Kadlec na letošní Živitelce u stroje SEPPI

sortiment. Například v nabídce štěpkovačů i vyvážecích s hydraulickou rukou patříme určitě mezi tuzemské průkopníky.“

Zřejmě prvním důležitým dodavatelem profesionální lesní techniky, se kterým navázala firma Agriimport v roce 1993 užší spolupráci, je finská značka FARMi Forest vyrábějící profesionální štěpkovače, lanové navijáky, vyvážecí soupravy, lesní jeřáby, poloautomatické štípače nebo kácací a štípací procesory.

V případě značek Seppi M, FARMi Forest, STEHR, AUER

a Pilkemaster je společnost Agriimport autorizovaným a akreditovaným dovozcem jejich produktů do České republiky.

Ve svém regionu nyní nově nabízí: Multifunkční komunální vozidlo s elektropohonem zn. EVUM a Car, kromě toho pak ještě: traktory SOLIS, štěpkovače a pařezové frézy zn. Laski, Bystron, štípací automaty Posch, štěpkovače GREE-NMECH a další – viz : www.agriimport.cz.

Agriimport

LIKVIDACE KLESTU a náletových dřevin a PŘÍPRAVA LESNÍCH PLOCH pro novou výsadbu se stroji

MÁME PRO VÁS SKLADEM frézy:

MINIFORST 175, MINIFORST 200, MIDIFORST 175, MIDIFORST 200 / 250, MIDIFORST dt 225 a další stroje: podrobnosti na : www.agriimport.cz

Příkopové mulčovače SEPPI

Elektro auta třístranný sklápěč typu 4x4 EVUM a Car

Pro REKONSTRUKCI, ÚDRŽBU a VÝSTAVBU šterkových a lesních cest

Nesený grejdr a vibrační desky značky

LIKVIDACE náletových dřevin, pařezů a klesu pomocí robustních pařezových fréz, příkopových mulčovačů **DRTIČŮ SEPPI** klasickým rotorem s kyvnými kladivy a nebo s **FORST ROTOREM**, dále pak lesními frézami a štěpkovači

Štěpkovače tažené s motorem nebo nesené za traktorem do průměru 10, 16, 18, 20, 25 cm

Lesní frézy nesené pro traktory s výkonem od 80 do 450 ks

Drážkovače-rýhovače

Líté 84, 331 52
lite@agriimport.cz
www.agriimport.cz

Výhradní a akreditovaný dovozce FARMi, SEPPI M, pro ČR, autorizovaný dealer LASKI, KUBOTA, HONDA, SABO, AGROMETALL, MTD, PIAGGIO, HAUER pro západní Čechy

Vše pro zeleň

příloha pro trávnickáře, zahradníky, školkaře, správce veřejné zeleně

str.
24

Kouzelný svět trav 2022

str.
26

Cenné vlastnosti úzkolistých kostřav pro nízkonákladové trávnický

Trávníky s podílem jetele plazivého sebou přináší řadu benefitů

Opět bylo možné pozorovat velice suché léto, kdy trávníky procházely silným stresovým obdobím. Ze sytě zeleného porostu se rázem stala béžově zabarvená planina. Zatímco se trávníky vzpamatovávají z léta, pojďme si něco říct o možnostech, jak se může jetel plazivý vyjímat v trávnících a podmínkách sucha.

Druhy, které využíváme v trávnících mají odlišný potenciál k překonávání suchých období. Jedná se o trávy pocházející ze suchších stanovišť, které si v průběhu svého vývoje vyvinuli lepší toleranci k nízkým srážkám. Tyto rostliny mají hluboko sahající a hustý kořenový systém, méně průduchů, nebo silnější kutikulu na listech. Jedná se o travní druhy nevyžadující intenzivní management, jelikož s vyšším stupněm intenzity narůstá i poptávka po vodě a živinách.

Zatímco trávy odolné suchu jako kostřava rákosovitá (*Festuca arundinacea* L.), která je již v USA dlouho jedním ze stěžejních trávníkových druhů a v EU stále více získává na popularitě, tak jiné druhy jako jetel plazivý (*Trifolium repens* L.), se zatím drží spíše v ústraní a nejsou hojně využívány mimo krajinné trávníky. Toto je bezpochyby škoda, jelikož jetel plazivý svým křovitým kořenovým systémem so-

lidně odolává suchu, a tak dodává trávníku svěže zelený vzhled i během období bez srážek.

Do krajinných trávníků se dobře uplatňují odrůdy, které běžně najdeme v pícních směsích – například odrůda Riven-del. V okrasných a sportovních trávnících je příběh jiný. Jetel plazivý se do tohoto sektoru dostává poněkud pomalu, ale s nynějšími regulami Evropské Unie (nižší spotřeba hnojiv a pesticidů) bude určitě získávat na popularitě. Požadavky na odrůdy používané v tomto sektoru jsou ovšem přísnější než v případě krajinných trávníků. Jetel plazivý je dost konkurenčně schopný a proto jsou odrůdy vyšlechtěné pro okrasné trávníkářství (např. odrůda Pipolina) konkurenčně oslabeny. Tímto se docílí rovnoměrnějšího zastoupení trav a jetele v porostu. Dalším

Obrázek 1 jetel plazivý v trávníku na kampusu univerzity v Cean

z požadavků je menší velikost listu oproti pícním odrůdám, trávník tak působí vyrovnaněji. Podle požadavku na malé listy jetele plazivého se v DLF obec-

ně nazývá MicroClover. Také je důležitá jeho schopnost snášet nízkou výšku seče – na 2-3 cm (i pod 1 cm).

A jaké jsou tedy výhody využívání trávníkových odrůd jetele plazivého na našich zahradách a sportovních hřištích? Jak už bylo zmíněno výše, tak jedním z benefitů je jeho křovitý kořen, který ho činí lépe adaptovaným na podmínky sucha. MicroClover tímto také zvyšuje suchovzdornost trav, a výrazně redukuje požadavky na závlahu.

Svým kořenovým systémem dále zlepšuje půdní strukturu a vyskytují se na něm hlízové bakterie rodu *Rhizobium*, které jsou schopny vázat vzdušný dusík a následně jím dotovat okolní rostliny. Vzdušný dusík nám tak sníží nároky na hnojení minerálním dusíkem až o 50%! To ovšem neznamená, že při vyu-

Obrázek 2 menší tlak plevelů při použití směsi s MicroCloverem (směs s Pipolinou vlevo)

žití MicroCloveru ve směsích můžeme minerální dusík úplně vynechat. Hnojení trávníku bude nutné v prvním roce založení. V této době se teprve začíná rozvíjet symbiotický vztah mezi jetelem a hlízovými bakteriemi. Menší přihnojování dusíkem je také důležité provádět na jaře, abychom podpořili trávník po zimním období. Během léta a podzimu ovšem se směsí obsahující MicroClover není dodatečný minerální dusík potřebný. Hnojení draslíkem a fosforem je potřebné ve stejném množství jako u trávníku bez MicroCloveru.

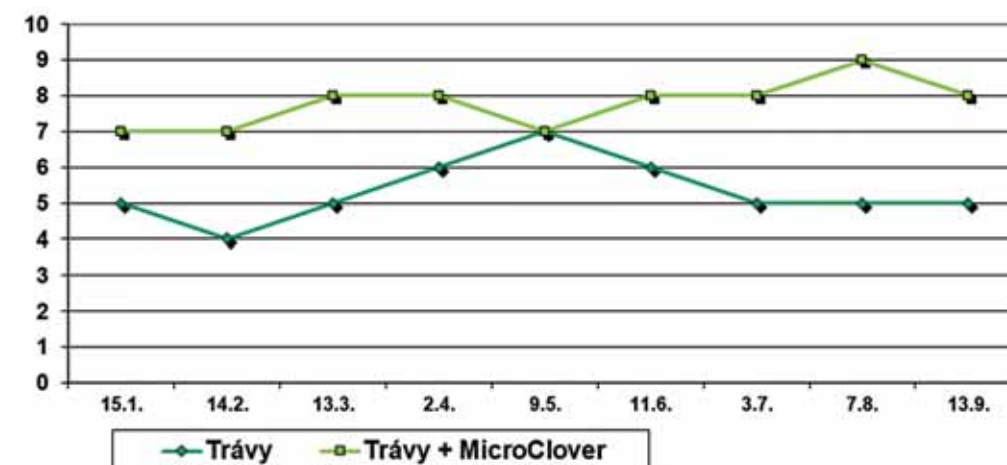
Díky postupnému uvolňování dusíku hlízovými bakteriemi a silnější suchovzdorností celkového porostu, nám MicroClover ve výsledku také zvýší odolnost vůči houbovým chorobám (i díky své přítomnosti - jiné hostitelské spektrum). Vzhledem k omezeným možnostem používání fungicidů v trávnících je MicroClover jedna z alternativ na snížení jejich potřeby. Zvýšením tolerance trávníku k abiotickým a biotickým stresům docílíme hustějšího porostu, který má lepší konkurenční schopnost vůči plevelům tím pádem i nižší spotřebu herbicidů. Celkově můžeme říci, že používání MicroCloveru sebou přináší řadu benefitů a je vhodný k používání v trávnících okolo

rodinného domu i na sportovních hřištích. Tady se uplatňuje jeho schopnost regenerace nadzemními výběžky (stolony), díky kterým je schopen rychle zaplnovat prázdná místa v po-

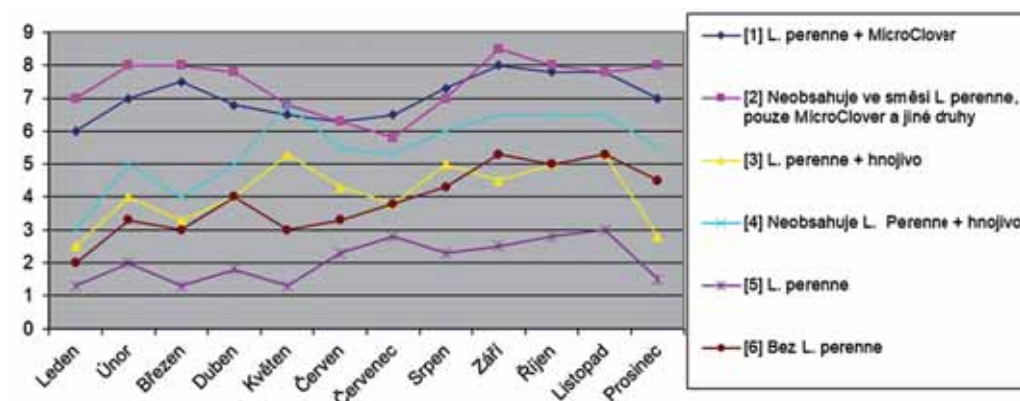
rostu. Je také schopen tolerovat nízkou úroveň seče (pod 1 cm) a tak se dá využít i pro golfové hřiště (greeny), i když tady je důležité vzít v potaz také koulivost golfového míčku. Tu by

mohl MicroClover negativně ovlivnit. Každopádně s nynějším trendem k méně intenzivním trávníkům a redukcí pesticidů, by i zde našel MicroClover své uplatnění.

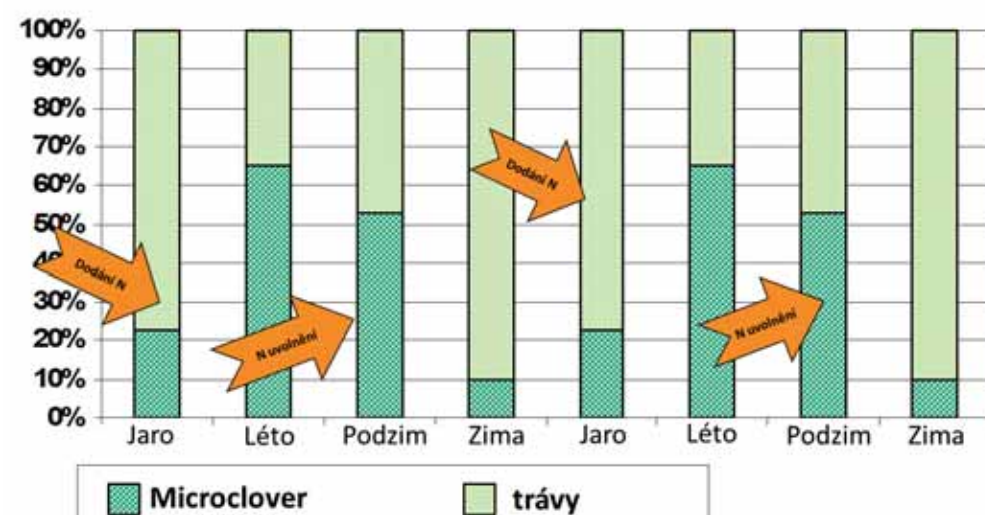
Graf 2 Hodnocení vzhledu sportovního hřiště (10 = nejlepší), zdroj: BSA Německo

Graf 3 Hodnocení vzhledu trávníků (9 = nejlepší), zdroj: STRI, UK

Graf 1 Růstový cyklus MicroCloveru a trav během dvou let

Nové tůně plné vážek!

Na bývalém odkališti na Broumovsku, které je jedním z Míst pro přírodu, vybudoval Český svaz ochránců přírody (ČSOP) za finanční podpory Nadačního fondu Veolia soustavu různě velkých tůň. Ty se staly během několika měsíců domovem mnoha vážek i dalších živočichů.

Bývalé odkaliště dolu a úpravny měděné rudy v Jívce na Broumovsku patří k přírodně velmi cenným územím s výskytem několika druhů orchidejí a dalších vzácných rostlin, ale především velkým bohatstvím bezobratlých živočichů. Proto část tohoto území Český svaz ochránců přírody odkoupil.

Na odkalištích, Jívku nevyjímaje, jsou přírodně nejceněnější plochy bez porostu, tedy písčiny a tůně. První aktivitou nových vlastníků tak bylo rozšířit tyto zarůstající plochy. Po vyřízení řady potřebných povolení bylo začátkem letošního roku mimo

jiné v centrální části obnoveno či nově vybudováno osm různě velkých tůň o celkové ploše zhruba 1000 m². Dnes lze v tůních najít larvy čolků obecných, kolem poskakují čerstvě vylíhlé žabky, občas sem zaletí vzácný čáp černý, zejména je zde ale veliké množství vážek. Zatím bylo od počátku jara kolem tůní na Jívce pozorováno 19 druhů. „Procházíte se rákosinami mezi tůněmi a všude kolem vás poletnou snad stovky drobných šidlek. Na stéblech rákosů nad vodní hladinou posedávají vážky, svými nápadnými barvami a klidným chováním ideální objekty

Vážka čtyřskvrnná

pro fotografy. A nad hladinou vrtají ohromná modrozelená šídla. Dokáží se zastavit ve vzduchu jako helikoptéry. Vyhlíží potravu, pak vystartují a přímo v letu uloví například motýla,“ vzpomíná na nedávnou návštěvu lokality Jan Moravec, koordinátor kampaně Místo pro přírodu. Z nejzajímavějších druhů byly letos pozorovány například celoevropsky chráněná vážka jasnoskvrnná, šídlo sítinové či šídlatka tmavá.

„Tůně jsou vybudovány tak, aby byla každá jiná. Některé vel-

ké, jiné menší, s různě svažitými a členitými břehy. Tůně uprostřed lokality mají stálou hladinu vody, v tůních při okraji hladina v průběhu roku kolísá. Právě takováto rozmanitost je potřeba,“ vysvětluje David Číp z Velkojaroměřského pozemkového spolku, který o lokalitu pečuje.

Partnerem této lokality je Nadační fond Veolia. Přispěl finančně na výkup pozemku i na jeho nynější úpravy. „S Českým svazem ochránců přírody spolupracuje náš nadační fond na podobných projektech již od roku 2008,“ říká Vendula Valentová, ředitelka Nadačního fondu Veolia. „Záchrana mokřadních lokalit a péče o ně má velký smysl a my se na nich rádi podílíme. Na tyto účely jsme doposud věnovali téměř 4,5 milionu korun.“

Místa pro přírodu jsou lokality ve vlastnictví Českého svazu ochránců přírody. Ten je vykupuje z finančních darů, poskytnutých dárce na účet stejnojmenné veřejné sbírky (účet č. 9999922/0800, www.mistoproprirodu.cz), ale i dalších donátorů, za účelem jejich trvalé ochrany. Dlouhodobým podporovatelem kampaně Místo pro přírodu je právě Nadační fond Veolia. Zatím bylo vykoupeno 50 lokalit (180 ha pozemků).

Nadační fond Veolia spolupracuje s Českým svazem ochránců přírody již řadu let, v současné době se společné aktivity soustřeďují především na ochranu mokřadů. V rámci programu Vratme vodu přírodě (www.nfveolia.cz/programy/vratme-vodu-prirode) nadační fond podporuje jednak výkupy mokřadních pozemků za účelem jejich ochrany, jednak různá praktická opatření v terénu. Projekt je možno podpořit nákupem v charitativním e-shopu NF Veolia na eshop.nfveolia.cz.

Velkojaroměřský pozemkový spolek je jednou ze základních organizací Českého svazu ochránců přírody. Patří k největším pozemkovým spolkům u nás – pečuje o více jak 80 lokalit (téměř 500 hektarů) po celé republice. Pozemkové spolky jsou neziskové organizace, chránící přírodní a kulturní dědictví na základě vlastnických či uživatelských práv k cenným pozemkům a objektům (www.pozemkovespolky.cz).

Jedna z nových tůň na bývalém odkališti Jívka

Samice vážky obecné

Larva šídla

Květnatá louka v naší krajině

Klimatické změny přináší stále častěji extrémní teploty a srážky, které přicházejí značně nepravidelně. Z tohoto důvodu se často stává, že travní porosty ztrácejí barvu, usychají a v některých případech i zcela odumírají.

Lépe na tyto podmínky reagují porosty se zastoupením jetelovin a bylin. Jako vhodné řešení se nabízí využívat kvetoucí travní směsi s vysokým zastoupením jetelovin. Tyto směsi jsou vhodné zejména na extenzivně obhospodařované plochy

a tam, kde není dbáno na častou seč, ale spíše na esteticky vypadající luční porost.

Firma SEED SERVICE se na základě dlouholetých studií a zkušeností rozhodla vytvořit květnatou louku. Jde o druhově pestré luční

směs obohacenou o jeteloviny a byliny. Tato travní směs má široké rozpětí využití, a to od extenzivně obhospodařovaných okrasných trávníků až po druhově bohaté louky určené k seči na seno nebo příležitostné spásání. Její pestrost je přínosem jak pro opylovače, tak z estetického hlediska pro krajinu.

Hlavní procentické zastoupení tvoří trávy, a to z 60 %.

Jejich nepostradatelnost spočívá zejména v množství zelené hmoty, kterou poskytují převážně v první seči. Ta je vhodná provádět většinou v druhé polovině května až začátkem června dle průběhu počasí a využití biomasy. Pro následující seče jsou trávy základem, který tvoří kompaktní drn a zacelují volná místa tak, aby omezily tlak plevelných rostlin. Druhou skupinou jsou

jeteloviny. Jejich zastoupení je 30 %. Ty dávají biomasu zejména v druhé a třetí seči, kdy dokáží přerůst traviny a tvořit hlavní zastoupení. Zároveň se jedná o druhy, které již mají estetickou hodnotu v podobě barevných květů, jsou nektarodárné pro opylovače a motýly a v neposlední řadě vážou hlízovité bakterie nacházející se na kořenech vzdušný dusík a tak vyživují celý porost, který se stává zdravějším a odolnějším. Poslední skupinou jsou byliny, a to jak jednoleté, tak vytrvalé. Tyto byliny doplňují biodiverzitu luční směsi, jsou hlavním estetickým prvkem a taktéž nektarodárnou plodinou.

Každý porost přináší i svá specifika v podobě hospodaření. Tyto druhově bohaté směsi nemají rády časté a nízké sečení. Je vhodné je kosit nepravidelně cca 2-3 ročně. I toto kosení není vhodné dělat zcela plošně v jednom období, ale je lepší pozemek opticky rozdělit do více prv-

ků, které sečeme v různých obdobích. Jak již jsem psal, první seč bývá na přelomu května a června, ale to se jedná o období, kdy ještě nejsou vytvořena semena, a tak můžeme některé rostliny omezit v jejich dalším šíření. Z tohoto důvodu doporučujeme část pozemku každý rok ponechat až cca do konce července a seč provést až po dozrání semen. Další část je naopak vhodné sekat častěji tak, aby se mohly prosadit druhy s malou konkurenceschopností. A z toho vyplývá, že každý porost ideálně rozdělíme cca na tři části a každý rok na jednotlivém kousku hospodaříme jiným způsobem.

Toto hospodaření přináší značné snížení množství seči, zvýšení druhové pestrosti rostlin, hmyzu a rozdělení jednotlivých prací do delšího období tak, aby vše bylo dobře zvládnutelné.

Pavel Brůžek
SEED SERVICE s.r.o.

TRAVNÍ SMĚSI PRO KAŽDÉHO?
JEDINĚ OD VÝROBCE

SEED SERVICE

VÝROBA A PRODEJ TRAVNÍCH SMĚSÍ

SEED SERVICE s.r.o.

Jiráskova 382, 566 01 Vysoké Mýto

www.seedservice.cz

objednavky@seedservice.cz

Obchodní zástupci, poradenská činnost

Pavel Brůžek

733 508 979

Ing. Miroslav Kozák

732 659 857

Společnost SYNPRO, s.r.o. získala exkluzivní zastoupení pro prodej elektrických užitkových vozů PICKMAN na českém trhu

Synpro doporučuje: PICKMAN

Efektivní, výkonný a 100% elektrický

Společnost SYNPRO, s.r.o. z Velkých Bílovic získala exkluzivní zastoupení pro prodej elektrických užitkových vozů PICKMAN od světové značky KAIYUN Motors Group na českém trhu. Dojezd 100 km, nabíjení z běžné zásuvky a variabilita využití jej činí univerzálním pomocníkem pro komunální sféru, areály firem, sběrné dvory, menší farmy, zahradnictví atd.

Elektrický pickup

Revoluce na trhu užitkových vozidel se rukou v ruce s udržitelností a přísnými ekologickými požadavky vydala směrem elektrifikaci. PICKMAN můžeme směle nazývat elektrickým „pickupem“ pro 21.

století. K nákupu elektrického užitkového vozidla od společnosti Kaiyun Motors však uživatele motivují také nižší náklady na energii na kilometr a potěšení z téměř bezhlučné jízdy na elektrický pohon. A nemusíte se starat ani o dostupnou nabíjecí stanici: všechny modely

Pickman lze pohodlně nabít v běžné domácí zásuvce

na 220 V po dobu 8 až 10 hodin. V případě potřeby dobijete baterii o nějakých 30 % třeba během polední přestávky.

Král krátkých tratí

Pickman na 100 % elektrický pohon dosahuje maximální rychlosti 50 km/h, má svižný rozjezd i účinné brzdy a se svým maximálním dojezdem 100 km je jedním z nejúspornějších užitkových vozidel na krátké vzdálenosti. Ve světě tohle užitkové vozidlo využívají ke své spokojenosti nejen v komunální sféře, ale oblíbily si jej třeba univerzity, hotely, ubytovny, nemocnice, průmyslové a řemeslné podniky, doručovací

služby, pomáhá vinařům, sadářům, zemědělcům a lesníkům, správcům parků a mohli bychom jmenovat spoustu dalších oborů pro uplatnění.

Výbava a nosnost

Pickman je výkonný a efektivní, ale současně také úsporný a šetrný k životnímu prostředí. V základu nabízí 2 pohodlná sedadla, využitelnou ložnou plochu 1620 x 1250 mm a vysokou nosnost 660 kg (při testech zvládl bez problémů až jednu tunu). Odolná karoserie je vyrobená z lisovaných a svařovaných ocelových plechů, úspěšně prošla různými crash testy. Buďte bez obav, Pickman splňuje nejnovější bezpečnostní normy. Couvání a parkování vám usnadní zadní kamera a přehledný dotykový displej, obojí již v základní výbavě, stejně jako rádio nebo bluetooth připojení. Nechybí vytápění a na přání také klimatizace. Vůz je možné dodat s levnější olověnou baterií nebo dražší, ale mnohem efektivnější lithiovou baterií.

Příjemný interiér s dotykovou obrazovkou a bluetooth připojením v základním vybavení

Variabilní využití

Korba je přizpůsobena pohodlnému naložení Europalety, bočnice je možné sklopit a plně tak využít potenciálu rovné plochy, na přání je možné vůz naopak dovybavit vyššími postranicemi, kleci apod. S tažným zařízením, které je za příplatek, váš Pickman uveze další dvě tuny v závěsu. Vůz je homologován pro provoz na všech evropských komunikacích. Možnosti využití jsou opravdu velmi široké.

Servis a náhradní díly

Společnost SYNPRO, s.r.o. má již vozy Pickman skladem

a plně se zaručuje také za sto procentní servis a prodej náhradních dílů, které budou skladem rovněž v prodejním a servisním středisku na Podivínské ulici ve Velkých Bílovicích, kde si můžete elektrický vůz sami vyzkoušet.

Dotace na vůz

I když užitkový vůz Pickman stojí v základu již od 297 000 Kč bez DPH, obce a města na něj mohou letos a v příštím roce získat státní dotaci, která je až 200 tisíc korun! S jejím podáním vám ochotně poradí pracovníci společnosti SYNPRO, s.r.o., případně se přijďte

Pickman uveze až 660 kg nákladu, v závěsu pak utáhne třeba další dvě tuny

podívat na „Firemní den SYNPRO“ zaměřený právě na dotace k elektromobilitě. Koná se v úterý 22. listopadu v areálu firmy.

O výrobci

KAIYUN Motors Group je dceřinou společností CSG DESIGN, která se zabývá také vývojem designu vozidel pro značku Hongqi, čínskou alternativu Rolls-Royce. Společ-

nost Kaiyun Motors se od roku 2013 věnuje konstrukci a vývoji nových elektrických vozidel. Trendy v oblasti designu a vývojové úspěchy v poslední době přitahují obrovskou pozornost médií i zákazníků. S modely Pickman nabízí společnost Kaiyun Motors cenově dostupné a vysoce efektivní řešení ekologické přepravy na krátké vzdálenosti.

Text: Ing. Petr Hýnek

Foto: autor a Synpro, s.r.o.

PICKMAN od Kaiyun Motors:
Efektivní, výkonný a 100% elektrický

Pickman

Dojezd 100 km,
nabíjení z běžné zásuvky
Od 297 000 Kč + DPH

Možnost dotace od státu až 200 tis. Kč!

Přijďte a vyzkoušejte:

FIREMNÍ DEN SYNPRO – DOTACE K ELEKTROMOBILITĚ v úterý 22.11.2022
SYNPRO, s.r.o., Podivínská 1559, 691 02 Velké Bílovice
Tel.: 604 333 699, www.pickmanauto.cz